

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

Eina 3-ji metai

1948 m. gegužės 12 d.
№ 38 (93)

Kaina 20 kp

Įtempti visas jėgas sėjai laiku užbaigti

1948 metų pavasario sėja bū planu. Valsčiaus aktyvus sparčiais žingsniais eina į nuolat įtemptai veda darbą pačią pabaigą. Priešakiniai kaimuose pavasario sėjos apskrities darbo valstiečiai kampanijoje, tuo pat metu vieningai atliko pavasario neatitrukdamas ir nuo kitų sėją aukštesniame agrotechnikos lygyje, negu bet kuriais kitais metais. Jais pasėkė ir kiti valstiečiai. Dailis jų pavasario sėjos darbus pradėjo dar prieš Gegužės 1-mają, soclenktyniaudami šios didžiosios šventės garbei.

Šiuo metu apskrityje jau įvykdyta 90 procentų pavasario sėjos darbų plano. Veržliais tempais vyksta sėja kolektyvinių ūkių hektaruose. Štai pirmieji apskrityje kolektyvininkai — „Raudonosios Vėliavos“ kolektyvinio ūkio valstiečiai — jau visai baigia įvykdyti savo kolektyvinio ūkio pavasario sėjos planą. Kolektyvininkai beturi apsėti dar tik 5 hektarus žemės.

Neblogiau pavasario sėjos darbai vyksta ir kolektyviniuose ūkiuose „Pergalė“, bei „Žemaitė“.

Apskrities kolektyvininkai nori kuo spartesniais tempais, pritaikant aukšią agrotechniką, įvykdyti š. m. pavasario sėjos darbus. Apskrities tarybiniai organai jiems suteikia didelę paramą mineralinėmis trąšomis. Neseniai kolektyvinis ūkis „Raudonoji Vėliava“ gavo didelius kiekius superfosfato.

Jeigu žiūrėsime į pavasario sėjos plano vykdymo grafiką, tai apskrityje pirmaujantis valsčius bus Skapiškis. Čia jau iš anksto buvo tikslingai pasiruošta pavasario sėjos darbams. Darbo valstiečiai šitame valsčiuje buvo aktyvo tinkamai išamoniui apie savalaikio pavasario sėjos atlikimo reikšmę. Sėklos čia buvo paskirstytos laiku. Darbo valstiečiai taip pat gavo atitinkamus kiekius mineralinių trąšų. Valsčiaus partinis, tarybinis ir komjaunimo aktyvas visą laiką kontroliavo padėti apylinkėse ir kaimuose.

Todėl šiandien drąsiai galima tvirtinti, kad Skapiškio valsčius pavasario sėją užbaigs artimiausiu laiku.

Neblogesnė padėtis su pavasario sėja ir Gelažių valsčiuje. Čia šiuo metu jau įvykdyta 91 proc. sėjos dar-

politiniai — ūkinių kampanijų. Ypač daug darbo ir iniciatyvos čia parodo Valsčiaus Žemės Ūkio skyriaus vedėjas Šakalys ir agrotechnikas drg. Vanagas.

Tačiau kitaip yra Viešintų ir Svėdasų valsčiuose, kur pavasario sėjos darbai palikti beveik savileigai. Svėdasų Valsčiaus Žemės Ūkio Skyriaus vedėjas drg. Lipinskienė nežino tikros padėties valsčiuje ir nusiramina sėdi Valsė. Vykdomajame Komite.

Panašų darbo stilių naudoja ir Viešintų Valsčiaus Žemės Ūkio skyriaus vedėjas drg. Kraveovas. Jie nemato, kad dalis valsčiaus apylinkių Vyk. K-tų pirmininkų jam pačiam teikia netikras žinias apie pavasario sėjos plano vykdymą, kad eilėje vietų pavasario sėjos darbai dar tik įsuseti. Idomu, kodėl drg. Kraveovas vis neranda reikalo patikrinti padėties vietoje.

MANP — tai pavasario sėjos kampanijoje yra po MTS pirmieji darbo valstiečių talkininkai. Jie turi nuolat suteikti reikalingą pagalbą tiems darbo valstiečiams, kurie jos tikrai reikalingi. Tą gerai suprato visų apskrities MANP vedėjai, išskyrus Svėdasų MANP, kuris visai nesirūpina tuo, kad MANP neįvykdo su valstiečiais sudarytų sutarčių.

Keistai elgėsi ir Svėdasų Valsčiaus Vykdomasis Komitetas, nuimdamas nuo pareigų buvusį MANP vedėją ir į jo vietą paskirdamas žmogų, kuris nenori dirbti.

Ypač bloga padėtis su sėja žemės ūkio kooperatinių draugijų žemėse. Apskrities Žemės Ūkio Kooperacijos Sąjungos pirmininkas drg. Dirda, užklaustas kaip einasi su sėja visuomeninėse žemėse, atsako, kad apskrityje apsėta tik 25 hektarai. Ir tuo drg. Dirda, matyti, ramina... Atrodo, kad ramintis nėra ko. Drg. Dirdai patartina daugiau kreipti dėmesio į pavasario sėjos pravedimą žemės ūkio kooperatinėse draugijose, o mažiau vadovautis popierizmu.

Tarybų Sąjungos darbo valstiečiai kovoja už aukštą derlių. Partija ir vyriausybė deda visas pastangas, kad metal iš metų kiltų derlingumas.

Nuotraukoje: Pietiniuose mūsų šalies rajonuose kolektyvinio ūkio meistrai apžiūri pasėlių plotus.

Trumpiausiu laiku užbaigti pavasario sėją!

Užsėta 99,5 proc.

Aukštupėniečiai anksti išėjo į laukus ir pradėjo sėją. To išdavoje jie savo sėjos planą baigia įvykdyti. Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai teisingai suprato greitesnio laukų apsėjimo svarbą, todėl ir rūpinasi pavasario sėją greičiau baigti. Šiuo metu Aukštupėnų valsčiaus darbo valstiečiai jau įvykdė 99,5 proc. pavasario sėjos darbų.

Jutkonių apylinkės darbo valstiečiai pavasario sėją jau baigė visu 100 proc. Valstiečiai drg. Kliuga, Sakavičius ir kiti pirmieji baigė pavasario darbus visame valsčiuje.

J. Balčius

Kai planas įvykdomas net

500 proc.

Kupiškio MTS kolektyvas savo ūkyje gyvai baigė š. m. pavasario sėjos darbus. Jau įvykdytas ir viršytas kviečių, miežių, ir avižių sėjimo planas. Miežių planas įvykdytas 500 proc., avižių — 125 proc. ir kviečių — 125 proc.

J. Jankaitis

Į kolektyvinį ūkį afvezė superfosfato

Viešintų valsčiaus kolektyvinis ūkis „Raudonoji Vėliava“ gavo 30 tonų geros kokybės superfosfato. Kolektyvininkai tuojau pat šiomis trąšomis patarė kolektyvinio ūkio laukus.

Kolektyvininkai džiaugiasi partijos ir vyriausybės rūpi-

nimusi jais. Tuoj gavus superfosfatą, kolektyvinio ūkio valstietė drg. Dorondova pareiškė:

—Dabar tai aiškiai matau, kad per kolektyvinius ūkius mes turėsime gražų ir užtikrintą gyvenimą.

J. Vasarinis

Sėja žemės ūkio kooperatinės draugijos žemėje

Masinė sėja išsivystė Viešintų valsčiaus žemės ūkio kooperatinės draugijos žemėje. Griežionių apylinkėje šiuo laiku jau apsėta 50 ha kooperatinės draugijos žemės. Čia dirba geriausias Kupiškio MTS traktoristas, kuris dienos nor-

mą viršija 10—15 proc. Artimiausiu laiku Viešintų valsčiaus Žemės Ūkio kooperatinės draugijos žemė bus apsėta visų 100 proc.

Sėja kooperatinėje žemėje vyksta ir kituose valsčiuose.

J. Žaibas

Sėja virš plano

Tatkonių apylinkės darbo valstiečiai Skapiškio valsčiuje pirmieji užbaigė sėjos darbus ir dabar čia sėjami pirmieji viršplaniniai hektarai žemės.

Platų aiškinamąjį darbą apie ankstyvos sėjos svarbą su

apylinkės darbo valstiečiais pravedė Skapiškio Valsčiaus Vyk. K-to Žemės Ūkio Skyriaus vedėjas ir Tatkonių apylinkės pirmininkas. Šauniu tatkoniečių pavyzdžiu seka ir kaimyninių apylinkių valstiečiai.

V. Uosis

PLAČIOJOJE TĖVYNĖJE

Nauja gamykla

Novozybkovo mieste vokiečiai išsprogino didelį degtukų fabriką. Dabar toje vietoje bus degtukų fabriko pastatyta gamykla degtukų pramonės įrengimams gaminti. Jau išleista pirmoji nauja mašinų partija.

Garlaivis iškeltas iš jūros dugno

Vokiškieji okupantai Azovo jūros pakrantėje nuskandino garlaivį „Krasnyj moriak“. Laivo korpusas, ilgai išbuvęs dugne, giliai nugrimzdo į dugno dumblą.

Prieš kelias dienas specialioji ekspedicija iškėlė laivą iš dugno. Svarbiausius darbus atliko jūros narai.

Elektrobusai ir troleibusai Rygoje

Rygoj gauti nauji moderniški elektrobusai, kurie šiomis dienomis pradės kursuoti miesto gatvėmis. Kitais ruožais jau vaikšto troleibusai.

Pradėta montuoti 6 km ilgio troleibusų linija nuo Rygos stoties iki stiklo fabriko „Šarkana Daugava“.

Namas pastatomas per 24 valandas

Angliakasių gyvenvietėje Krasnyj Kut (Ukrainoje) sparčiai auga naujų gyvenamųjų namelių kvartalai. Statybininkų brigados įprato statyti standartinius namus per 24

valandas. Toks namas turi 3 butus, kurių kiekvienas — po tris kambarius. Į naujus namus keliasi kasyklų darbininkai.

Baltarusijos miestų želdinimas

132 000 medelių ir 4 milijonai gėlių sodinami ši pavasarį Baltarusijos miestuose. Vien tik Minske pasodinta virš 20 000 medžių ir 10 000

krūmų. Sodais ir skverais žaliuoja respublika, kurią vokiečiai buvo pavertę išdegusia dykuma.

Suaktyvinti vaidybos ratelių darbą

Komunistų partija ir vyriausybė meninės saviveiklos darbą stato į labai svarbią vietą gyvenime. Iš visų meno saviveiklos ratelių, pirmoje vietoje reikia laikyti vaidybos ratelius. Vaidybos menas yra lengviausiai suprantamas ir prieinamas bet kokio išsilavinimo žmonėms.

Gyvenimas reikalauja, kad kiekvienas žmogus auklėtųsi socialistinėje dvasioje. Viena iš daugelio auklėjimo priemonių yra meno saviveiklos vaidybos rateliai. Šie rateliai, statydami tarybinius veikalus, liaudies masėse gali plačiai paskleisti socialistines idėjas. Scenoje labai ryškiai galima atvaizduoti, koks turi būti tarybinis žmogus, ko jis turi siekti, kaip turi galvoti ir laikytis. Vaidybinių darbų galima itin aiškiai parodyti liaudies priešų ardomąjį darbą ir darbo žmonių kovą už savo gerbuvį bei šviesų ateities rytojų.

Kad scenoje vaizduojami įvykiai būtų žiūrovams aktualūs ir įtikinami, scenos darbai dirbantiems reikalingas stropus ir sąžiningas pasiruošimas.

Už meno saviveiklos vaidybos ratelių darbą faktiškai yra atsakingi ratelių vadovai. Jie yra šio darbo organizatoriai, kontrolieriai ir aktyvūs stebėtojai meno atžvilgiu.

Vadovas, numatęs statyti scenos veikala, turi pirmiausia pats vispasiškai susipažinti su jo mintimi bei idėja, stropiai išanalizuoti veikėjus, ryškiai skirti teigiamus ir neigiamus tipus ir aiškiai nustatyti aplinkybes, kuriose vyksta veiksmas. Kada vadovo vieta ta pakankamai bus išsiamoninta, galima jau su aktoriais darbą pradėti.

Su aktoriais darbas pradamas veikalo skaitymu ir jo analizavimu. Kada jau aktoriai su veikalu būna supa-

žindinti ir gerai išvaizduoja veikėjų tikslus, — skirstomos vaidybos ratelių. Bet čia iš vadovų — režisierių pusės dažnai padaroma didelė klaida. Nepažįstant gerai aktorių vaidybinių gabumų, rolės paskirstomos pagal aktorių išvaizdą. O dažnai šiuo atveju vadovas visai lieka pasyvus — aktoriams patiems leidžiama pasiskirstyti rolėmis pagal jų skonį. Žinoma, jeigu sudaroma su lgudusiais aktoriais — didelio minuso nebus, bet su mažiau dirbusiais vaidyboje, arba su pradedančiais dirbti šitaip daryti jokių būdu neleistina. Pagal aktorių sugebėjimus, tiksliai režisierius gali roles paskirstyti. Paskirsčius roles, nereikia tuojuo griebtis vaidybos scenoje, bet kūrį laiką reikia padirbėti su aktoriais savas roles skaitant. Čia reikia ypatingą dėmesį kreipti į teisingą ir aiškių žodžių ištarimą ir į vaidybą, pagal veikėjų paskirtą intonaciją. Pradėjus režisūrą scenoje, reikia laikytis desnio: „Nuo lengvesnio prie sunkesnio“. Vadinasi, pradžioje nereikia aktorių apsunkinti vaidybinių smulkmenomis, o prie to turi būti tiksliai palaipsniui prieinama. Tai pagrindiniai ratelio vadovui — režisieriui nurodymai, kurių privaloma laikytis techniniame režisūro darbe. Jei šito bus griežtai laikomasi, tai vaidybinių atžvilgiu ratelių darbas bus naudingas.

Vaidybos ratelių darbo našumas parodina ne vien nuo vadovų iniciatyvos ir sugebėjimų, bet ir nuo pačių aktorių aktyvumo bei atsidavimo vaidybiniam darbiui. Kiekvienam aktoriui būtinas punctualumas, ankant repeticijas. Nepunctualus lankymas ir apleidinėjimas repeticijų žalingai atsiliepia pačiam aktoriui ir visam kolektyvui, kas vėliau pasireiškia ir veikalo pastatyme.

Trumpai suglaudus, dėl ratelių darbo pagerinimo galime padaryti tokias išvadas: 1) Ratelių vadovai turi būti aktyvūs tiek organizaciniame, vaidybiniame bei režisūro darbe. 2) Ratelių nariai — aktoriai — vaidybiniį darbą turi įsijungti su meile ir atsidavimu. Bet kokie asmeniškai išskaičiavimai scenai turi būti parenkami pilnai idėjiniai, atitinkant rybinį gyvenimą. Todėl visi Kupiškio apskrt. vaidybos rateliai, testoja prie intensyvaus darbo. Praktiškai studijuodami scenoje vaidybos meną, suteiksime darbo žmoniems kultūrinių pramogų ir pateisinsime tarybinės meno saviveiklos dėsni: „Menas — liaudžiai“.

J. Valentas,

Kupiškio Apskrt. Kultūros
Namų meno vadovas

Pamaskvės zoniniame nejuodžeminių juostos grūdinių ūkio institute.
V. Sobolovo foto

Mums rašo

Įvesti tvarką

Įėjus į Viešintų Valsčiaus klaidžiojimu po miestelį. Vykdomajį Komitetą, į akis krinta praėjusių į vietines Tarybas rinkimų šūkiai ir apiplėšyti plakatai. Tarpe valsčiaus tarnautojų nepaskirstomas darbas, tarnautojai vėluojasi į darbą ir, būdami įstaigoje, nerodo jokio kultūringumo, sėdi ant stalų, mėto nuorūkas ant grindų ir daugiau laiko praleidžia betiksliai.

Reikalinga viena karta baigti su visu tuo ir valsčiaus vadovams įvesti savo įstaigoje tvarką, kad įėjusiam susidarytų įstaigos vaizdas.

K. Prasivis

Želdina miškus

Kupiškio girininkijoje gyvai 9,5 ha miško. Aktyviai prisivysta miškų želdinimo darbai. Jau prieš Gegužės Iją kitų valsčių valstiečiai bei miškų želdinimo planas buvo įvykdytas 100 proc. Ir šian dieną Kupiškio girininkijoje apželdinta daug ha miško.

Didelį to svarbaus uždavinio supratimą parodė Skapiškio valsčiaus darbe valstiečiai. Vadovų apylinkės valstiečiai, vadovaujami savo Apylinkės Vyk. K-to pirminko drg. Juozėno, patys pirmieji įsijungė į miškų želdinimo darbus ir apodino

gėno, puikiai pasirodė miško želdinimo darbuose ir per dvi darbo dienas paruošė 7 ha daigyną. Kupiškio miesto suaugusių progimnazijos moksleiviai su savo direktoriumi drg. Vaitiekienė, išėję į sodinimo vietą, paruošė 500 kvad. m. daigyną.

K. Vasaris

Pradėjo durpių gamybos sezoną

Kupiškio Pramkombinato Pirmo dešimtadienio durpių žinioje esantis Kupiškio valsč., iškasimo planas per 4 dienas įvykdytas 125 proc. Pradėjo darbą. Durpės kasamos Durpių gamybos sezoninis rankinių būdu. Prie kasimo planas numatomas žymiai viršyti.

M. Majonis

Tiltagaličiai nemiega

Tiltagalių apylinkės darbo mokyklą Gegužės I-sios pami-valstiečiai tankiai susirenka į naktį. Platų susirinkusiems Tiltagalių pradžios mokyklą pranešimą padarė mokyklos pasišildyti mokinių saviveik-vedėja drg. Vengrienė. Po jos pasirodymų. Pas susirinkusiųjų susirinkusiųjų pasibė, 300 apylinkės valstiečių susirinko į Tiltagalių pradžios.

S. Drugelis

Kelias į žemės ūkio mechanizavimą

Buržuazinės Lietuvos žemės ūkis, apie kurio „klestėjimą“ taip trimitavo melaginga buržuazinė propaganda, mechanizacijos atžvilgiu buvo nepaprastai žemame lygyje.

Oficialiais smetoninės statistikos duomenimis buržuazinėje Lietuvoje buvo iš viso 544 traktoriai. Kiekvienam hektarui naudojamoms žemės teko 0,14 traktoriaus. Bet ir šis menkas traktorių kiekis buvo, svarbiausia, dvarininkų ir stambųjų buožių rankose. 444 traktoriai buvo ūkiuose su daugiau kaip 30 ha, kurių buržuazinėje Lietuvoje buvo mažiau kaip 10 proc. bendro ūkių skaičiaus. Likusieji 90 proc. visų Lietuvos ūkių turėjo lygiai 100 traktorių.

Mažųjų ir vidutinių valstiečių ūkiuose vienas traktorius teko 2,587 ūkiams.

Nežymiai geriau atrodė reikalai ir kitų žemės ūkio mašinų srityje.

Didžioji dalis visų mašinų buvo dvarininkų ir buožių rankose. Pagrindinė darbo valstiečių masė neturėjo jokių sudėtingesnių mašinų, 0,10 proc. visų ūkių, pačios statistikos duomenimis, neturėjo ne tik mašinų, bet ir jokių įrankių.

Kaip skurdžiai buvo aprūpinta žemės ūkio mašinomis pagrindinė darbo valstiečių masė, labai akivaizdžiai rodo 1930 metais atlikto visuotinio Lietuvos žemės ūkio surašymo duomenys.

Ūkiai iki 20 ha sudarė daugiau kaip pusę bendro ūkių skaičiaus Lietuvoje, bet iš 4,374 sėjamųjų, buvusių visame krašte žemės ūkyje, jiems priklausė iš viso 197; iš 17,479 kertamųjų jiems pri-

klausė 3,785; iš 18 062 arklinių grėblių jiems priklausė 3,627 ir t. t.

Po 1930 metų, kada buvo paruošti šie oficialūs duomenys, žemės ūkio mašinos toliau sparčiais tempais koncentravosi dvarininkų ir buožių rankose. Tarybų valdžios įvedimo Lietuvoje išvakarėse dvarininkų ir buožių ūkiuose buvo apie 70 proc. visų mašinų. Mašinos buožių ir dvarininkų rankose buvo svarbi priemonė darbo valstiečiams išnaudoti.

Tarybų valdžia vienu savo svarbiausių tikslų pasiskyrė žemės ūkio mechanizaciją. Mechanizacija turi palengvinti darbo valstiečių trisą, pakelti bendrą žemės ūkio kultūrą, ji turi lemiama laipsniu prisidėti prie priešin-gumo tarp miesto ir kaimo panaikinimo.

Hitlerinės okupacijos me-

tais traktorių ir visokių žemės ūkio mašinų kiekis Lietuvoje sumažėjo.

Tarybų valdžia deda visas pastangas, kad greitu laiku Lietuvos žemės ūkis būtų aprūpintas dideliais traktorių ir įvairiausių mašinų kiekiais. Padidėjęs MTS traktorių parkas jau pernai leido surūti traktoriais 46,000 valstiečių ūkių žemę. Nė vienas tų valstiečių nebūtų galėjęs ir svajoti apie traktorių buržuaziniais laikais. Šiais metais traktorinių darbų apimtis žymiai padidės. Padidės ir pačių MTS skaičius. Prie jau esamų 58 prisidės dar 12. Numatyta, kad 1948 m. MTS aptarnaus apie 85.000 valstiečių ūkių. Penkmečio pabaigoje turėsime 3,200 traktorių — 6 kartus daugiau negu jų turėjo buržuazinė Lietuva. MTS aptarnaus apie 110.000 valstiečių ūkių, t. y. daugiau negu visus nauja-

kurius, kurių skaičius siekia 92.000.

Nuolat auga ir kitų mašinų kiekis Lietuvos žemės ūkyje. Įvairiausias mašinas vis platesniu mastu mums atsiunčia broliškosios respublikos. Vien per šiu metų pirmąjį ketvirtį iš kitų respublikų gausime 3.000 įvairių mašinų.

Žymų vaidmenį aprūpinant darbo valstiečių ūkius mašinomis vaidina žemės ūkio kooperacija. Vien per 1947 metus žemės ūkio kooperacijos draugijos nupirko plūgų, akėčių, kaupikų — 5.066 vienetų, sėjamųjų, piaunamųjų, kertamųjų, arklinių grėblių ir bulvės kasti mašinų — 988 vienetų, kuliųjų ir valomųjų — 466 vienetų, separatorių — 811 vienetų ir daug įvairaus smulkaus inventoriaus.

Be nuolatinės pagalbos,

Kupiškio apskrities moterų — delegačių suvažiavimas

Neseniai LKP(b) Kupiškio AK Partkabineto patalpose įvyko antras moterų — delegačių suvažiavimas, kuriame dalyvavo 90 apskrities moterų. Žodį pranešimui gavo Kupiškio gimnazijos mokytoja drg. Pūronienė. Po pranešimo išsivystė gyvos diskusijos, kuriose dalyvavo 14 moterų. Išstojusi Viešintų valsčiaus kolektyvinio ūkio „Raudonoji Vėliava“ valstietė drg. Darondova pareiškė: „Tik išstojusi į kolektyvinį ūkį, aš pajutau laimingą gyvenimą. Kviečiu visas moteris aktyviai prisidėti prie kolektyvinių ūkių organizavimo apskri-

tyje“. Savo išstojime, Skapiškio valsčiaus moterų organizatorė drg. Mišėnaitė pažymėjo, kad jos moterų kolektyvas aktyviai dalyvauja visose politiniuose akinese kampanijose, veda platų aiškinamąjį darbą valstiečių tarpe dėl kolektyvinių ūkių organizavimo valsčiuje. Skapiškio valsčiaus moterys — delegatės pasiėmė apdirbti savo jėgomis 6 ha fondinės žemės.

Uždarius suvažiavimą, LKP(b) CK atstovas drg. Butnėvičius moteris supažindino su tarptautine padėtimi.

K. Budrys

APSKRITIES LAUKUOSE

Pavasario sėja eina į pabaigą

Vis didėjančiais tempais išsivysto pavasario sėja. Diena iš dienos ji eina į pabaigą. Daugelis apylinkių valstiečių pavasario sėją galutinai baigė. Šiuo metu Svėdasų valsčiaus valstiečiai pavasario sėjos darbus įvykdė 70,6 proc.

Svėdasų valsčiuje, Daujočių apylinkės darbo valstiečiai, jiems duota planą įvykdė 76,4 proc. Darbo valstiečiai drg. drg. Butkys Feliksas, Niaura Juozas, Vanagas Antanas ir kiti sėjos darbus jau pilnai baigė. J. Šalčius

Pas MTS traktorininkus

Nuo ankstauro ryto iki vakaro Kupiškio MTS kai jau aptarnavo 65 darbo traktorininkai dirba darbo valstiečius, kurių dauguma valstiečių laukuose. Stotyje jau 100 proc. įvykdė sėjos pirmąją traktorininkas Mičiūnas. Kad kuo daugiau da, kasdien įvykdantis po dvi darbo normas. Nuo jo neatlieka ir traktorininkai Janina ir Brazdžianas, kurie dienomis taip pat žymiai viršija išdir-

bio normas. MTS traktorininkai jau aptarnavo 65 darbo valstiečius, kurių dauguma valstiečių laukuose. Stotyje jau 100 proc. įvykdė sėjos pirmąją traktorininkas Mičiūnas. Kad kuo daugiau da, kasdien įvykdantis po dvi darbo normas. Nuo jo neatlieka ir traktorininkai Janina ir Brazdžianas, kurie dienomis taip pat žymiai viršija išdir-

D. Augulis

Baigiami sėjos darbai

Dėka savalaikio pavasario sėjų, sėjai pasiruošimo ir Valsė. Bendras valsčiaus sėjos planas įvykdytas 95 proc. Valsė. Bendras valsčiaus sėjos planas įvykdytas 95 proc. Valsė. Bendras valsčiaus sėjos planas įvykdytas 95 proc.

Visu šimtu procentų vasarinių kultūrų sėją užbaigė Lalsių apylinkės valstiečiai. M. Giedrius

gaunamos iš broliškiųjų respublikų, nuolat plečiama žemės ūkio mašinų gamyba pačioje Lietuvoje. Pagal penkmečio planą, 1950 metais visokių žemės ūkio mašinų Lietuvoje bus gaminama dvigubai daugiau negu prieškariniais 1940 metais. Ypatingą didelę reikšmę kuriant Lietuvoje žemės ūkio mašinų gamybos pramonę turės „Arklio“ fabrikas, kuris statomas Kaune. Metinis šio fabriko pajėgumas, pagal svarbiausias produkcijos rūšis sieks 10.000 plūgų, 8.000 akėčių, 2.000 kultivatorių ir t. t.

Lemiamą reikšmę mechanizuojant Tarybų Lietuvos žemės ūkį, pritaikant jame sudėtingas šių laikų mašinas, turi kolektyviniai ūkiai. Sudėtingos žemės ūkio mašinos, kaip traktoriai, kombainai ir pan., gali būti racionaliai pritaikytos tik stambiųjų ūkiuose. Kapitalizmas žino tik vie-

na stambiųjų ūkių formą — dvarus, kurie vystosi dėka nuolatinio žemės koncentravimosi atskirų išnaudotojų rankose, darbo valstiečių nuskurdinimo bei žiauraus išnaudojimo sąskaiton. Socializmas sukūrė naują dar nematytą istorijoje stambiųjų ūkių formą — kolektyvinius ūkius, besiremiančius kolektyvinių — darbo valstiečių darbu ir jų bendromis pastangomis. Kolektyviniai ūkiai — vienintelis kelias į valstiečių gerovę, į jų medžiaginio bei kultūrinio lygio pakėlimą. Kolektyviniai ūkiai įgalins plačiu mastu pritaikyti Lietuvoje moderniąsias žemės ūkio mašinas, įveikti iš buržuazinės santvarkos paveldėtą technikinį mūsų žemės ūkio atsilikimą ir paversti jį aukštai mechanizuotu, tikrai klestinčiu ūkiu.

R. Žemaitis

Žiemkenčių papildomas patarėjimas — svarbi agrotechninė priemonė

Oriolo srities, Livensko rajono kolektyvinis ūkis „Vesna“ ruginių derlių be patarėjimo gavo 7,5 dv. centne rie iš ha; pasėlius patarėjus superfosfatu ir kalio druska, ruginių derlius padidėjo iki 11,4 dv. cent. iš ha.

Gorkio srities, Pervomaiskio rajono, Čapajevos vardo kolektyvinis ūkis 1947 m. ruginių derlių be patarėjimo gavo 6,6 dv. centn. iš ha; pasėlius patarėjus pūvenomis (12 to 1 ha), gauta 16 dv. centn. ruginių derliaus; toks pat derlius gautas patarėjus pasėlius pelenais (5 dv. cent. 1 ha).

Salikamskajos bandomoji stotis be patarėjimo ruginių derlių gavo 12,3 dv. cent. iš ha; pasėlius patarėjus salietra, ruginių derlingumas pakilo iki 22,8 dv. centn. iš ha.

Kolektyvinė statyba ir jos priešai

Gelažių valsčiaus valstiečiai su dideliu pakilimu sutiko Lietuvos TSR Ministrų Tarybos ir LKP(b) CK nutarimą dėl kolektyvinių ūkių organizavimo mūsų respublikoje.

Prasidėjo gausi susirinkimų banga, kuriuose išaiškėjo, kad valstiečiai tvirtai įsitikinę, jog kolektyvinis ūkis duos naują įnašą materialiniam — buitiniam kaimo pakėlimui. Darbo valstiečiai supranta, kad nauja socialistinė žemės ūkio forma viršija smulkia privačią buržuazinę — kapitalistinę žemės ūkio formą. Patarėjus į kolektyvinę žemės ūkio sistemą, ji atpalaiduoja darbo valstiečius nuo visokios eksploatacijos kaimo ir triuškina jos pagrindą — buožių klasę.

Todėl neatsitiktinai liaudies ir tarybų valdžios priešai — buržuaziniai nacionalistai ir jų sėbrai buožės, reakcinė katalikų dvasiškijs stoji prieš šį tarybinės valdžios nutarimą. Tas ypatingai žymu Gelažių valsčiuje, kur daugelio kaimų buožės dar tvirtai laikosi. Susirinkimuose Tiltagalių, Gelažių ir Daršiškių apylinkėse valstiečiai su pakilimu sutiko žinią apie kolektyvinių ūkių steigimą. Didžioji dauguma valstiečių pareiškia norą pereiti prie kolektyvinio žemės apdirbimo. Tik per vieną susirinkimą buvo pa-

duota 14 pareiškimų stoti į kolektyvinius ūkius. Žiliškių kaimo valstiečiai drg. drg. Jacevičius, Usinavičius, Tiltagalių apyl. valstiečiai drg. drg. Morkūnas ir Š. parnis, naujakuriai drg. drg. Astravas, Pajuodis ir daugelis kitų valstiečių susirinkimuose išstoję pažymėjo, jog kolektyviniuose ūkiuose jie mato šviesią naujo gyvenimo perspektyvą. Žiliškių kaimo valstietis drg. Kiršanskas susirinkime pareiškė, kad jis rupestingai saugotą laikraščio numerį, kuriame išspausdintas partijos ir vyriausybės nutarimas dėl kolektyvinių ūkių organizavimo.

Toks masinis darbo valstiečių aktyvumas nepatinka buožėms. Buožė visokeriopai stengiasi trukdyti kolektyvinių ūkių augimą ir tuo pačiu slėpti savo tikrąjį veidą. Paežerių kaimo buožė Lašininis Jonas susirinkime, kitų valstiečių akivaizdoje, pareiškė, kad jis į kolektyvinį ūkį neisiąs, nes ir taip gerai gyvenas ir kitokio gyvenimo nenorįs. Pasirodė, buožė Lašininis fiktyviai pasidalino žemę su savo sūnumi, nors gyvena ir dirba kartu. Jis nevykdo prievolių, nemoka mokesčių. Žiliškių kaimo buožės Morkūnienė ir Tamošiūnienė, Tiltagalių kaimo buožė Morkūnas ir kt. naudoja samdomąją jėgą ir gyvena iš kito prakaito. Jie visi išstoją prieš kolektyvi-

nus ūkius, prieš kolektyvinę santvarką.

Gelažių Valsė. Vykdyt. K-tas dar nepasistengė išaiškinti visų buožinių ūkių ir daugelio jų neapdėjo mokesčiais. Todėl nenuostabu, kad Gelažių valsčiaus ribose tiek daug buožių naudoja samdomąją jėgą ir skriaudžia darbo valstiečius. Aišku, kad buožės niekad nesutiks su kolektyviniu gyvenimu, nes jiems sunku atsipalaiduoti nuo kapitalistinės eksploatacijos liekanų.

Buožės puikiai supranta, kad kolektyvinis ūkis pakirs jų eksploatacijos bazę, privers juos dirbti, privers sau duoną peilytis. Štai kodėl buožės ir jų pakalikai, visi tie, kurie naudoja si svetimu darbu, priešingi kolektyviniams ūkiams.

Partija ir vyriausybė reikalauja iš partinių, komjaunimo ir tarybinių organizacijų bei darbo valstiečių bolševikiškai demaskuoti kolektyvinių ūkių priešus ir gyvais pavyzdžiais parodyti kolektyvinio ūkio pirmenybę prieš kapitalistinį — pavienį ūkį. Reikalinga sudaryti nepakenčiamą atmosferą visokiems priešingai kolektyviniams ūkiams agitacijai ir apsaugoti kolektyvinius ūkius nuo jų priešų.

N. Jūrčenko,
Gelažių valsčiaus partinis organizatorius

Sėja kooperatinėje žemėje

Subačiaus valsčiaus kooperatyvinėje žemės ūkio draugijoje išsivystė vasarinių kultūrų sėja. Jau apsėta daugiau kaip 700 ha žemės plotas.

Tinkamai sėjai žemę paruošėti daug padėjo ir Kupiškio MTS traktorininkai.

M. Martynaitis

Už greitesnį plano įvykdymą

Visas jėgas deda Tiltagalių aiškindamas savalaikio pieno pieninės technologas — vedėjas Kazimieras Strimaitis, kad kuo greičiau būtų įvykdytas apylinkėje pieno pristatymo planas.

Tam jis praveda platų aiškinamąjį darbą su valstiečiais,

aiškindamas savalaikio pieno pristatymo svarbą valstybei. Dalis valstiečių Gegužės Pirmosios šventės dienomis atvežė pieną, kad nesusitrukdytų pieno pristatymas. Pieninę tą dieną priėmė 90 kg sviesto ir 700 kg pieno.

Iš Kupiškio Apskrities Vykdomojo Komiteto nutarimo „Dėl kovos priemonių su skrandžio — žarnų susirgimais pavasario — vasaros periode“

Tikslu pakelti gyvenamųjų vietovių sanitarinį lygį ir tuo pačiu užkirsti kelią apkrečiamiesiems skrandžio — žarnų susirgimams pavasario — vasaros periode, Apskrities Vykdomasis Komitetas įpareigojo Kupiškio Miesto Vykdomąjį Komitetą, valsčių Vykdomųjų K-tų pirmininkus, įstaigų įmonių vadovus iki gegužės mėn. 20 dienos praveisti gyvenamųjų vietovių apvalymą nuo šiukšlių, atmatų ir kitokių nešvarumų.

Prie šio darbo pritraukti mokytojus, medicinos personalą ir kitą darbo inteligentiją, organizuoti kaimo ir miesto gyventojams paskaitas, prane-

šimus apie švaros palaikymo reikšmę sveikatingumui.

Uždrausti pardavinėti maisto produktus nuo vežimų ir leisti pardavinėti tik nuo specialiai tam reikalui įrengtų stalų.

Per apylinkių Vykd. K-tų pirmininkus ir apylinkių Tarybų narius sekti apkrečiamųjų ligų pasirodymą kaimų vietovėse, ir susirgus apkrečiama liga, tuojau pranešti vietos ambulatorijai. Mokyklų, įmonių, įstaigų vedėjai turi iki birželio mėn. 1 dienos prieš mokyklų, įmonių ir įstaigų įrengti dengtus boselius su virintu vandeniu gėrimui.

SPORTAS

Kupiškio Apsk. Komunalinio Ūkio skyrius mažai rūpinasi naudojimų tinkamų namų remontu Kupiškio mieste.

—Miau, miau... Brolyti, ir vaikščioti po stogą nebeįmanoma... Matyti mus drg. Juozakas visiškai užmiršo. Reikės įdėksti jam į šoną. Miau, miau...

Gegužės mėn. 3 d. Kupiškio gimnazijoje prasidėjo tarpklasinis tinklinio turnyras. Pirmosios rungtynės su- itiko VI su VII kl. Pirmą kėlinį unkiui laimėjo šeštokai 15:12, antrąjį — septintokai 15:8.

Toliau septintokai lengvai nugalėjo penktokus (15:2) (15:4) 2:0. Aštuntokų susitikimas su penktokais baigėsi pirmųjų pergale (15:5) (15:8) 2:0.

Paskutinėms rungtinėms susitiko VII su VIII kl. šias rungtynes laimėjo septintokai (15:4) (15:7) 2:0, ir jie tapo Kupiškio gimnazijos tinklinio nugalėtojais, nepralose nei vienu rungtynių. Antroji vieta atiteko VIII kl., turinčiai 4 taškus. Trečioji — VI kl. su 2 taškais. Ketvirtoji vietoje liko V kl. neturinti nei vieno taško.

Vadinamojo „Suvienytosios Europos“ sąjūdžio kongresas

HAGA, V. 7 d. (TASS). Šiandien Hagoje prasidėjo vadinamojo „Suvienytosios Europos“ sąjūdžio kongresas. Iš Anglijos į Hagą atvyko didelė konservatorių grupė su Čerčiliu ir Idenu priešaky, o taip pat leiboristų grupė. Iš Prancūzijos atvyko kelių federalistų lydimas buvęs ministras pirmininkas Polis Ramadje. Olandijos delegacijai vadovauja buvęs ministras (katalikas) Kerspensas. Taip pat atvyko atstovai iš Vakarų Vokietijos. Hamburgo socialdemokratai atsisakė dalyvauti kongrese.

(ELTA).

Leiboristai išstoja iš savo partijos

Protestuodamas prieš Anglijos vyriausybės politiką, Pedingtono (Londonas) municipalinės tarybos narys leiboristas Erikas Lenoksiras, kuris leiboristų partijai priklausė 30 metų, pareiškė išstojas iš partijos. Lenoksiras pareiškė, kad leiboristų partijos programa gera tuo pavidalu, koku ji buvo išdėstyta visuotinių rinkimų metu. Tačiau žmonės, atėjusieji prie valdžios tai programai įgyvendinti, niekšišškai išdavė liudį.

Londono municipalinės tarybos narys leiboristas Hantats atsistatydino iš savo posto ir taip baigė išstojo iš leiboristų partijos. Hantas parašė leiboristų partijos Pedingtone vietinės organizacijos sekreto-

riui laiška, kuriame rašo, kad Anglijos vyriausybės nacionalinė politika kirtė eilę naujų smūgių jo viltims sukurti demokratinę socialistinę visuomenę. Leiboristų vyriausybė priėmė energingas priemones prieš tuos, kurie pasirašė telegramą Neni socialistams. Tai yra ryškus kontrastas švelniems įspėjimams, kurie padaryti tiems, kurie ketina dalyvauti „suvienytos Europos“ sąjūdžio šalininkų kongrese Hagoje, kur vyrauja Čerčilio įtaka. Hantas jau 18 metų partijos narys.

Leiboristų partijos kandidatas visuotiniuose rinkimuose Danas Makarturas išstojo iš leiboristų partijos ir įstojo į komunistų partiją.

Bado grėsmė Irane

TEHERANAS, V. 7 d. (TASS). Spaudoje paskelbtais pranešimais, Bušre, Persų flankos rajone, visiškai nėra duonos, ryžių ir kitų maisto produktų. Ryšium su tiesiogine masinio bado grėsme, pradedant nuo gegužės mėn. 2 d. Bušire uždarytos visos įtaigos ir nutraukta bet kokia prekyba. Badanja 1300 vietinio fabriko darbininkų laikraščio „Keihan“ žiniomis jau yra daug mirusių nuo bado.

Mešchede ir jo apylinkėse taip pat stinga duonos. Nemanoma gauti net miežių duonos. Valstiečiai vietoje duonos valgo žolę.

(ELTA).

Karo veiksmai Graikijoje

BEUGRADAS, V. 7 d. (TASS). La vosios Graikijos karo veiksmai paskelbė, kad demokratinės armijos dalys Peloponeso pusiasalyje. Demokratinės armijos dalys balandžio mėn. 24 d. užėmė 11 kaimų Olimpjos sektoriuje. Iš tų kaimų 44 vyrai įstojo į demokratinę armiją.

Oлимпjos sektoriuje, demokratinės armijos dalims artėjant, ginkluoti chitosai būriai (pusiau kariniai monarchistų - fašistų būriai) be mušio atidavė savo ginklus demokratinei armijai.

Balandžio mėn. 21 d. demokratinės armijos dalys kau-

damosios užėmė Kariceno miestą.

Balandžio mėn. 21 d. demokratinės armijos dalys užėmė kelis kaimus arti Spartos miesto. Tame rajone apšauti ginkluoti chitosai atidavė demokratinei armijai dalims visus savo ginklus.

Balandžio mėn. 15 d. demokratinės armijos dalys užėmė 18 kaimų Ilijos srityje ir 5 kaimus — Patraso sektoriuje. Epire balandžio mėn. 25 d. atskiri demokratinės armijos dalys būriai kaudamiesi įveržė į Mecovono - Janinos rajoną.

(ELTA).

Išvaduotoje Graikijoje

Šiandien yra dvi Graikijos: fašistinė monarchistinė, išlaikoma amerikų ir anglų imperialistų durklu, o kita — demokratinės kariuomenės išvaduotoji Graikija.

Graikų tikrieji patriotai, kovoję po ELAS vėliava, kol dar Graikijos žemėje nebuvo nė vieno anglų kareivio, išvyjo vokiškuosius okupantus. Čerčilis pabūgęs, jog Graikija lieka „raudonųjų rankose, įsakė atidengti ugnį į Atėnus, į puolimą prieš demokratinę kariuomenę.

Tuos, kurie vakar su ginklu kovojo prieš hitlerininkus, anglai suiminėjo, teisė, trėmė į salas, šaudė. ELAS dalyviai ir ištikimi graikų tautos sunus vėl paėmė ginklus ir ėjo į kalnus. Gimė partizanų būriai. Jie augo. Ir 1946 m. spalio 28 dieną buvo suorganizuota Graikijos demokratinė ar-

mija. Jai didvyriškai vadovauja komunistas generolas Markosas.

Šios armijos šūkis: „Lauk anglus!“ Mus nustebino karių moralinis patvarumas, pavyzdingas karinis pasiruošimas ir drausmė. Jie gerai aprenkti ir n blogai apginkluoti.

1947 metų pavasarį fašistiniai monarchistai, pagal Trumano įsakymą, pradėjo masinį puolimą prieš demokratinę kariuomenę.

Tačiau nei tankai, nei lėktuvai, nei visa kita karinė technika nesugniuždė Markoso vadovaujamos kariuomenės. Fašistinių monarchistų puolimas žlugo, nors jų kariuomenę sudarė 56 tūkstančiai karių, o Markoso — 25 tūkstančiai.

Užgrūdinta laisvės mūsų ugnyje, 1947 metų rudenį demokratinė kariuomenė pradėjo puolimą, išvaduodama nemažą

teritorijos dalį, didesnius miestus. Pastaruoju metu yra demokratinės kariuomenės dalinių, besikaunančių 15 kilometrų nuo Graikijos sostinės Atenų.

Demokratinės armijos gretoje didvyriškai kariauja darbininkai, valstiečiai, studentai, mokytojai, fabriku darbininkės moterys, jaunuoliai. Ir vis ateina į armiją nauji papildymai.

Fašistiniai kariai ligi pelenų sudegina kaimus. Fašistai pakliuvusiems į jų nagus nukerta galvas ir už tai gauna pinigų. Paimtiems į nelaisvę kariaus išbado akis. Tačiau laisvės kovotojų reakcionierių teroras nebaido.

Mažas kraštas pradėjęs mušį be ginklų, be duonos prieš Amerikos milžiną, vis su didesne teritorija apsivainikuoja demokratijos vėliava. Markoso kariuomenė ne tik tai priešinasi, bet eina į ataką ir apsiginkluoja atimtais iš priešų amerikoniškais ginklais. Nepadeda

priešui nei tankai, nei doleriai.

Vyrų ir moterų šaudymai, dešimtys tūkstančių ištremtųjų į salas, susodintieji į kalėjimus, gyventojų skurdas, — šaukia tikruosius patriotas perelti į generolo Markoso pusę. Pas Markosą kariauti dėl laisvės ateina ištisomis šeimomis, kaimais, tūkstančiais. Moterų yra visuose demokratinės armijos daliniuose. Jos perneša visus kovinius išmėginimus, sunumus, karinius žygius.

Sėkminga kova prieš monarchistinius fašistus išvaduotoje Graikijos dalyje sukurta liaudies vyriausybė, vadovaujama generolo Markoso. Į vyriausybę įtraukti pasižymėję kovotojai dėl graikų tautos laisvės: komunistai ir nepartiniai.

Sveikatos ministerijos ministro postą užima išžymus mokslininkas, buvęs nuo 1929 metų Atėnų universiteto medicinos fakulteto docentas — Petras Kokalis. Jis dabar aktyviai dalyvauja demokrati-

nės armijos kovos žygiuose. Didelės simpatijas ir pagarbą visoje Graikijos liaudyje įgijo demokratinės armijos vadovas generolas Markosas.

Markosas gimė 1906 metais. Anksti jis įsitraukė į kovą. 1924 m. jis įstojo į komjaunimą. Nuo 1930 metų, kaip partijos narys, Markosas aktyviai dalyvavo revoliucinėje kovoje. Todėl jis dažnai buvo suimtinėjamas, laikomas kalėjimuose, tremiamas. Okupacijos metais jis suorganizavo ELAS, būdamas jo kariniu vadovu.

Graikijos liaudies didingos kovos tikslus generolas Markosas apibūdino šiais žodžiais: „Demokratinė armija kariauja dėl šalies nepriklausomybės ir laisvės. Ji ryžtingai traukia už šios okupantų. Ji nepripažįsta jokio įsikišimo į vidaus Graikijos reikalus. Ji sudarys sąlygas pačiai liaudžiai būti šeiminingai!“

A. Liepsnonis

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS